

Služební řád

pro sbor

dobrovolných hasičů

na Vysokém Mýtě.

Tiskem A. Tůmy ve Vys. Mýtě.

Všeobecná ustanovení.

I. Zřízení.

§. 1.

Sbor dobrovolných hasičů na Vysokém Mýtě sestává ze dvou oddělení a sice: z městského a Limperecko - Vinického, která se dělí na:

- a) lezce,
- b) stříkačnický (též vodaře),
- c) ochránce (též pořadatele).

§. 2.

Lezcům přísluší vlastní služba hasičská a hájení, jakož i případné bourání a poklízení na místě požáru.

Stříkačnický konají službu při stříkačkách, k tomu patřící dopravě hadic, při kladení hadic a při opatřování vody.

Ochráncové mají za úkol ochraňovati jak spáleniště, tak cvičiště, jakož i zachráněné věci.

§. 3.

Pro nejvyšší velitelství ve službě jest zaveden tento pořádek:

1. velitel, a v jeho nepřítomnosti
2. vůbec: městský náčelník,
3. v nepřítomnosti tohoto Vinicko-Limperecký náčelník a
4. za nepřítomnosti těchto cvičitel.

Sborový lékař rovná se v důstojenství náčelníkovi, zbrojník četaři.

Při stejných stupních přísluší přednost' staršímu ve službě četaři, pak podčetaři.

II. Přidělování k četám.

§. 4.

Každý nově přijatý člen přidělí se ke službě a vycvičení k lezcům, stříkačnickům a ochráncům dle svého přání a spůsobivosti; v zacházení se stříkačkou jest každý lezec povinen se vycvičiti.

Teprvé po konečném vřadění má velitel přijmouti od nových členů stanovní slib rukou a vydati jim členský lístek.

III. Služební znak.

§. 5.

Po tříleté službě obdrží každý člen služební pásek z červenobílé vlny; po 10-leté službě zlatý pásek a pak za každých 10 let nový zlatý pásek.

Pásy tyto nosí se jako u c. k. vojska na levém rukávě.

IV. Služba

§. 6.

Služba se dělí na:

hotovost a stráž,
vycházky,
cvičení,
požáry.

V. O chování se ve službě.

§. 7.

Každý hasič má dbáti svědomitosti, vytrvalosti, poklidu a mužného vystoupení, kde se jen jedná o to, ukázati zmužilost' a rozvážnost'.

Střízlivost zachovati je nevyhnutelně třeba, a kdo by jednal proti tomu, budiž služby vzdálen a přísně trestán.

§. 8.

Každý hasič jest povinnen svým představeným prokazovati úctu a všech nařízení a rozkazů šarží i signálů bezvýminečně býti poslušen a sice i tehdy, když šarže nejsou jeho bezprostředními představenými.

Odmluvy se netrpí; každý však má právo stěžovati si u velitele, u správního výboru neb u valné hromady.

§. 9.

Rozkazy dávají se ústně neb signály a musí býti bez odkladu vykonány.

Pouze od představených smí hasič, přijímati rozkazy; každé jiné má se vši zdvořilosti odmítnouti.

§. 10.

Při udílení rozkazů od šarží pomíjejí se veškeré titule a každý člen sboru volán jest svým číslem anebo jménem.

§. 11.

Členové pozdravují se po vojensku.

§. 12.

K obecnstvu dlužno chovati se zdvořile a úslužně, jenom v nutné potřebě rozhodně.

§. 13.

Jísti a píti, zvlášt' ale kouřiti dovoluje se ve službě jen výminkou a se svolením šarže veleti mající.

§. 14.

Sborovna při hasičské kůlně ustanovuje se za stálé shromážděště.

§. 15.

Včasné dostavení se ke všem služebním výkonům je svatou povinností hasiče. Komu to není možno, nechť se napřed neb nejdéle do 24 hodin omluví u svého náčelníka nebo četaře a na požádání příčinu čestným slovem potvrdí.

§. 16.

Žádný hasič nesmí bez podstatná příčiny a bez dovolení opustiti místo ve službě mu vykázané.

§. 17.

Zprávu o tom, kdy počítí má výkon služební, dá členům velitel neb náměstek jeho buď ústně neb písemně pořádníkem spolkovým aneb signálem.

§. 18.

Hasič má podávati své zprávy a přání z pravidla svému nejbližšímu představenému.

Zvláště však povinnen jest touto cestou ihned oznámiti každou změnu svého bytu, jakož i každé službou zaviněné poškození výzbroje obdrženého.

§. 19.

Nemůže-li některý člen pro delší cestu, nemoc nebo pro své povolání na čas službu zastávati, žádejž s udáním důvodů u velitelstva o dovolenou. Po uplynutí lhůty dovolené má se člen ke službě opět přihlásiti.

§. 20.

Mužstvo má se k službě vždy ve stejnokroji a v plném vyzbrojení dostaviti, není-li výminka výslovně dovolena.

VI. Stejnokroj a výzbroj.

§. 21.

Služební šat a osobní výzbroj má být zachován v dobrém a služby schopném stavu; smí se nositi jen ve službě a za zaviněné jeho poškození ručí jednatel.

§. 22.

Vystupující členové mají odevzdati svěřený jim oblek a výzbroj ve stavu čistém a době potřeby přiměřeném zbrojníkovi do 24 hodin.

VII. Hasičské nářadí.

§. 23.

Neobstarávají-li placené osoby čištění a zachování nářadí hasičského, jest první povinností jednotlivých čet, přikázané jim nářadí po každém upotřebení neodkladně vyčistiti a k službě způsobilým učiniti.

§. 24.

Každá vada má se oznámiti představenému, jakmile byla spozorována, kterýž povinnen jest postarati se o její odstranění.

VIII. Hotovost' a stráž.

§. 25.

V e l i t e l s t v í rozdělí členy hasičského sboru vzhledem k různým četám ve skupení, která po řadě obstarávají mají hotovost' anebo stráž.

§. 26.

Členové tvořící h o t o v o s t' nesmějí se vzdáliti z místního obvodu.

IX. Vycházky.

§. 27.

Vycházky jsou povinné a dobrovolné. Členstvo svolává se k nim buď služební cestou nebo signály.

§. 28.

Povinné vycházky jsou, jak se samo sebou rozumí při cvičeních a požárech, dále při pohřbech činných členů. Všecky jiné vycházky jsou dobrovolné, neusnese-li se o nich valná hromada.

§. 29.

Při každé povinné vycházce má představený předčítati jména těch, kteří povinni jsou se účastniti; nepřítomní neb opozdilí budtež velitelstvu oznámeni.

X. Cvičení.

§. 30.

Cvičení pochodová a s náradím konají se pravidelně v letních měsících, kdežto zimní měsíce mají věnovány býti theoretickému vyučování v hasičství vůbec.

§. 31.

Velitelství nařizuje cvičení.

§. 32.

Cvičení sboru přísluší cvičiteli a představeným šaržím; řídí ho velitel, po případě náčelník jednotlivých oddělení.

XI. Služba při požáru.

§. 33.

O b v o d p o ž á r n í. Tento obsahuje mimo sídlo dobrovolného hasičského sboru ještě osady : Tisová, Záleš, Nořín, Dvořisko, Kosořin, Sruby, Dobříkov, Slatina, Zámorsk, Janovičky, Vraclav, Sedlec, Domoradice, Svařeň, Zádolí, Stříhanov, Bučina, Hrušova, Vanice, Lhůta, Brč, Choceň.

Mimo tento požární obvod smí se hotovost vypraviti jen na rozkaz velitelův.

§. 34.

P o p l a c h. Mimo znamení na poplach v místě obvyklé svolá se sbor hasičský svými trubači. Každý hasič má však právo dáti znamení na poplach, nabyli-li vědomosti o požáru v místě způsobem jiným, než právě uvedeno.

Ohlášení osob soukromých třeba vždy přijímati obezřetně a ohlašující osobu pokaždé zjistiti.

§. 35.

O d c h o d k o h n í. Každý hasič má, jakmile nabyli o požáru vědomosti, bez odkladu spěchatí ku skladišti náradí a jen tehdy přímo k požáru, bydlí-li v nejbližším sousedství.

Velitel, náčelníci, cvičitel a ochranné mužstvo mají se však odebrati přímo k požáru.

§. 36.

Hasičové, kteří se první dostaví do skladiště nářadí, mají, známo-li jim, že požár není na blízku, postarati se o příprěž (v §. 15. p. ř. p. a v noci rozžítí svítilny na nářadí).

§. 37.

Jakmile jest mužstvo k obsluze stříkačky nevyhnutelné pohromadě, spěchá při místním požáru, nečekaje na příprěž s nářadím k ohni.

Bez dostatečného mužstva nesmí se k ohni odjížděti. Každý hasič, jehož k dopravě hasičského nářadí jeho oddělení nutně není třeba, nebo který se teprv po odchodu tohoto na shromáždětiště dostavil, má dle potřeby ostatním četám pomáhati.

§. 38.

Na cestě k ohni má se mužstvo chrániti přemrštěného spěchu aniž se smí dáti v jakémkoli případě - leč by se to stalo služební cestou - zdržeti zprávou, že požár uhašen neb že více pomoci netřeba. (Jest záhodno v čas potřeby, kde není obavy zamrznutí, naplniti stříkačkový truhlík na cestě vodou, jakož i konopné hadice již v kolně navlhčiti).

§. 39.

N a m í s t ě p o ž á r u. Kdo se dostaví první na místo požáru, mají se nejprve přesvědčiti, není-li některý život lidský v nebezpečí; mohou též před příchodem svých čet s nářadím odklízeti z hořícího předmětu ohrožené a přenosné věci; dále však se mají starati o vyklízení a uzavření místa kolem požáru.

Hoří-li v nějakém prostoru, jenž se dá zavřítí, mají ti, kdož první přijdou, veškeré prostory uzamknouti, zdržeti se však hašení, dokud není s dostatek mužstva a nářadí k vydatné činnosti.

§. 40.

Po příchodu k požáru má každá četa neb oddělení setrvati v přiměřené vzdálenosti. Šarže oznámiž veliteli nebo jeho náměstku příchod a přijmiž jeho rozkazy. Není-li tu ještě vyšší šarže, má nejstarší ve službě četař rozestaviti čety dle svého uznání, avšak tím způsobem, aby volný prostor kolem požáru dle potřeby se udržel, i aby padajícími trámy, kamením a rumem mužstvo nebylo vyrušováno nebo k úrazu nepřišlo. Při rozestavení budiž také dbáno směru větru i toho, aby mužstvo dýmu a horka bylo uchráněno. Jednotliví hasiči, kteří se později dostaví, nechť vyhledají své čety neb nářadí a ohlásí se u představeného.

§. 41.

Stanoviště velitelství budiž ve dne červeným praporem, v noci červenou svítlnou označeno. Tam mají náčelníci jednotlivých oddělení od času k času zasílati zprávy o pokrocích v hájení i hasení; zejména však budiž každá nutná změna stanoviště náradí oznámena.

§. 42.

Členové hasičského sboru mají zvláště po dobu služby při požáru vykonávati jen to, co jim od představených nařízeno, lečby snad bylo nebezpečí v průtahu; v tom případě jest povinnosti jednati s obezřelostí a samostatně.

Rozkazů nepovolanych osob nesmí nijakým způsobem býti posloucháno. S ohroženým majetkem jiných, jenž má býti uhájen, budiž stále s tou největší šetrností nakládáno; všeho hřmotu a zbytečného volání i pobíhání jest se přísně vystříhati.

Stanoviště smí býti opuštěno jen tehdy, nedá-li se více udržeti; pozoruje-li některý hasič takové nebezpečí, má ohrožené soudruhy varovati a k osvobození jich ze všech sil přispívati.

Na nebezpečné stanoviště mají se co možná aspoň dva hasiči odebrati a při tom si zachovati bezpečný ústup i spojení se zadním mužstvem.

§. 43.

Každý hasič má i h n e d po vykonání uložené mu práce hlásiti se o rozkazy u četaře; nikdo nesmí se od požáru vzdáliti neb docela jej opustiti, kdežto naopak postaráno budiž o přiměřené střídání mužstva.

Nezaměstnané mužstvo má se postaviti u svého náradí, které však budiž co možná nejbliže velitelstvu.

§. 44.

Obecenstva smí bez dovolení velitelova v čas potřeby jen k čerpání a donášení vody býti použito; jakýkoli odpor budiž odmítnut zdvořile, ale rozhodně bez dlouhých rozhovorů. Nepomůže-li vyzvání k obecenstvu, může velitel naříditi, aby násilím se mu zjednalo průchodu.

§. 45.

Po požáru. Teprve po úplném uhašení ohně může mužstvo po nařízení velitelově najednou neb po odděleních se odstraniti. Před odchodem mají jednotlivé čety při dohlídce svých šarží se shromáždit a v pořádek uvésti své náradí, hadice atd.

§. 46.

Velitel může dle uznání svého určiti část mužstva k odklizení, kteráž teprv po úplném vykonání této práce odtáhne; jiná část může zanechána býti

jakožto hlídka požární, o jejíž vystřídání však budiž postaráno. Hlídka požární má před odchodem svým pátrati po zbylém snad náradí.

§. 47.

Po spořádaném návratu do skladiště náradí má předně veškeré náradí hasičské býti vycíděno a v pořádek uvedeno, načež se jména mužstva přečtou a pak teprve toto propustí. Jen v nutných případech smějí se jednotliví členové, obdrževše dovolení četaře, dříve vzdáliti.

XII. Pokuty.

§. 48.

Podle §. 18. stanov trestá se dorušení služebního řádu takto:

a) Výtky (pokárání) učiniti mohou nejbližší představení tehdy, když jde o jednání proti stanovám, služebnímu řádu a zvláštním nařízením, anebo kdy přijaté rozkazy nebyly patřičně - aneb jen vlažně - provedeny.

b) Důtku uděluje velitel neb jeho náměstek pro opětne menší přestupky.

c) Veřejné důtky dostane se tomu, kdo hrubě porušil základní zákony, též po marných opětných výtkách, s usnešením správního výboru a velitelem neb náčelníkem.

d) Zbavení šarže stane se usnešením správního výboru na návrh velitelův tehdy, když provinilec na místě svém nikterak nedostačí aneb se dopustí hrubších poklesků proti základním zákonům.

e) Vyloučení ze sboru děje se ve smyslu §. 7. stanov. Mimo okolnost' v §. 7. tohoto služebního řádu uvedenou může každý představený jednotlivce vzdáliti služby při přestupcích, obzvláště velkých.

Nedostaví-li se kdo ke službě nebo cvičení, proti tomu bude použito §. 6. stanov sborových. Bližší ustanovení přísluší vydati správnímu výboru.

Zvláštní ustanovení.

XIII. Povinnosti šarži.

§. 49.

Všechny šarže mají se k mužstvu chovati zdvořile, k tomu však, kdo porušuje povinnosti, přísně a mají býti členům příkladem a vzorem ve všem, zvláště ale ve svědomitosti a vytrvalosti. Jednotlivé šarže jsou odpovědny za čistotu a způsobilost náradí jim inventárně odevzdaného.

§. 50.

a) Velitel.

Dobrovolný sbor hasičský podroben jest veliteli, jehož práva a povinnosti přecházejí na náčelníky a cvičitele, je-li velitel z důležitých příčin nepřítomen.

Náčelníci, po případě cvičitel mají velitele ve všech služebních výkonech co možná podporovati. Veliteli přísluší tedy vrchní vedení celého sboru; v jednotlivých případech jest však podroben usnešením zprávy spolkové. Za působnost svou ve službě jest odpověden valné hromadě, po případě obecnímu zastupitelstvu (§. 39 p. ř. p.).

Velitel má následující povinnosti vedle oněch, jež mu jsou stanovami uloženy, a sice :

- a) míti vrchní vedení při požárech a cvičení všeobecném i šarži;
- b) všeobecné i jednotlivé cvičení sboru, vycvičení nových členův a zkoušení i vřadění těchto do jednotlivých čet;
- c) dohlížeti na správu náradí a vyzbrojení;
- d) pokutovati ve smyslu stanov a služebního řádu poklesky a opomenutí i starati se o rychlé jich odstranění.

Při všech služebních rozkazech může velitel žádati neobmezenou poslušnost; rozkazy své udílí pravidelně náčelníkům oddělení, které mimo to v důležitých okolnostech při požáru k sobě za účelem porady shromažďuje.

Při požáru jest hlavním úkolem velitele seznati směr větru a nebezpečí pro sousední stavení, zameziti možnost sřícení se; dohlížeti k činnosti řidičů hadic, k donášení vody a vzájemné shodě rozdílných výkonů.

§. 51.

b) Náčelníci oddělení.

Každé oddělení má náčelníka, jenž jsa jeho velitelem vykonávati má usnešení správy spolkové a rozkazy velitele sboru.

Zvláštní povinnosti náčelníků oddělení jsou:

- a) řídit při požárech a cvičeních podřízené jemu oddělení, po případě dohlížeti ku cvičení čet;
- b) starati se o to, aby v pořádku byly udržovány seznamy jich mužstva a inventáři přikázaného náradí;
- c) prohlížeti jednou v roce se zbrojníkem náradí a porovnat je s hlavním inventářem, o čemž sluší podati zprávu veliteli.

Náčelníci oddělení přijímají ohlášení a zprávy četařův a sdělují je veliteli.

Náčelníka oddělení zastupuje v nepřítomnosti jeho nejstarší ve službě četař jeho oddělení.

§. 52.

c) Cvičitel.

Cvičiteli přísluší osnovu cvičení, jak praktického tak i theoretického sestavovati, veliteli po případě náčelníkům ústně neb písemně jí předkládati a za souhlasu těchto prováděti.

§. 53.

d) Četař.

Četař jest náčelník čety a vykonává rozkazy náčelníka oddělení, jemuž jest odpovědným za jich provedení i za pořádek ve své četě. Zvláště mu přísluší:

a) vycvičení čety, dohlídka na členy její při všech služebních výkonech, zejména při požáru;

b) péče o to, aby jak náradí, tak stejnokroj a výzbroj členy užívaný zachován byl čistým a v dobrém stavu;

c) vedení jednotlivého inventáře čety, seznamu čety a listiny o promeškání, o všem pak podávati má zprávu představenému.

§. 54.

e) Podčetař.

Je-li četař zaneprázdněn, zastupuje jej nejstarší ve službě podčetař oné čety. Podčetaři mají vykonávati s přiděleným jim mužstvem rozkazy svého četaře a tohoto ve službě co nejvíce podporovati.

§. 55.

f) Lékař sboru.

Lékaři sboru přísluší zdravotní služba při požáru a cvičeních sboru, po případě i vyšetření přistupujících členů.

Témuž přidělení jsou k ruce členové, již mají se ve zdravotní službě vycvičiti.

§. 56.

g) Jednatel.

Tento vykonává veškeré písemní práce sboru, vede zápisníky všech schůzí a seznam členů: Při požáru a cvičení jest veliteli po boku, aby sděloval dále jeho rozkazy.

§. 57.

h) Zbrojník (hospodář).

Zbrojník má dohlídku na veškeré náradí hasičské i výzbroje, vede o tom hlavní inventář, jež předkládá každoročně velitelstvu. Vydává a přijímá ve shodě s četaři stejnokroj a výzbroje, přesvědčuje se o zachovalosti svěřených

zbrojův a vybírá náhradu za škody nedbalostí neb svévolností způsobené, ustanovenou společně s náčelníky oddělení. Povinnen jest ve 24 hodinách po požáru vyslechnouti zprávy jednotlivých četařův o potřebných opravách a podati o tom zprávu veliteli.

V čas potřeby může důležité opravy sám obstarati, má však o tom zpraviti velitele.

§. 58.

ch) Vrchní trubač.

Vrchní trubač má se starati o vycvičení a zdokonalení řádných trubačů, jakož i o to, aby trubači v čas potřeby ve svých obvodech všude dostatečný poplach učinili.

Místo jeho při cvičeních a požárech jest po boku velitelově.